

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LX. Qualis Eucharistiæ sumtæ sit effectus, & Sumenda Præparatio
neceßaria?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

QVÆSTIO LX.

Minister Eucharistia quis?

LUTHERVS *l. de Capt. Baby. c. de Ord.* vult omnem baptizatum habere officium Consecrandi Eucharistiam; neminem tamen id usurpare debere, nisi legitime vocatum. Putat enim Ordinationem solum necessariam ob discipulatum Ecclesie & Ordinem; *libr. de abrog. Missa.* LUTHERANI, vt Kemn. &c. timide assentiuntur ei; ob euidenciam probationum Catholicarum; & ob duo Principia Lutherana, alioquin deserenda. Primum: Sacramenta non operari, nisi excitando fidem; proinde non penderè a qualitate ministri. Secundum: In ordinatione non imprimi Characterem, da ique solum officium, non potestatem nouam; proinde qui hodie Minister est, cras nullus erit.

CALVINVS *Instit. l. 4. c. 1. §. 22. & c. 3. §. 10. &c.* præfractè negat ratum esse Baptismum, aut Cenam, si ab alio, quàm publico ministro, detur. Ita & Bullingerus, Zwinglius; licet hic antè secutus sit Lutherum. Lutherus autem Wiclesum superauit, timentem de finire, an laico fas ministrare Sacramentum?

AUTOR. Necessè est ab ordinato Sacerdote confici Eucharistiam, vi huius, *Hoc facite*: sc. omnes Christiani manducate & bibite: soli Sacerdotes verò Consecrate, Sumite, Distribuite. Vide *Anti-christum* p. 3. q. 25. Ita docet Traditio firmata per Concilia Generalia quatuor Nicænum, Lateranense, Florentinum, Tridentinum. Per & S. Patres, S. Dionys. Eccl. Hierarch. p. 2 c. 5. *Nec ipse Sacerdos erit, nisi Pontificalibus officii ad hoc fuerit promotus.* Qui secus faxit, eum vocat S. Ignatius epist. ad Trallianos, infideli deterior. S. Clemens Const. l. I. cap. 31. *Omnia laicus sine Sacerdote aliquid tentans, frustra facit.* Idem l. 8. c. ult. Quia totis dictum Apostolis, *Hoc facite*, sicque ad alios eadem manauit potestas. Vnde Tertull. *libr. de præscrip.* ridet Marcionistas, quòd, quos hodie Clericos, cras habeant

Laicos: & hos Sacerdotalia ministrare. S. Cypr. l. 1. epist. 2. &c. negat esse apud hereticos Eucharistiam veram, cum non sit verum Sacerdotium. &c. *Bell. lib. 4. c. 16.* Proinde in nullo casu necessitatis licuit vnquam vlli consecrare, nisi Sacerdoti

QVÆSTIO LXI.

Qualis Eucharistia sumta sit Effectus, & sumenda Preparatio necessaria?

LUTHERVS passim tria asserit: 1. Effectum Eucharistia esse Remissionem peccatorum mortalium. 2. Non opus vacare culpis mortalibus; sed cum esse scripturam, qui plarium sibi conscius facinororum est. 3. Non opus Confessione ac Pœnitentia; sed fidem sufficere, quæ er. dat in Eucharistia sibi omnia esse remittenda. 1. 8. in Concione de præparat. ait: *Optima dispositio est, quæ pessimè es dispositus: tunc pessimè es dispositus, quando optimè es dispositus. Quia Christum non vult vocare iustos, sed peccatores; qui papisticis præparationibus se pollunt.* &c.

KEMNITIVS p. 2 Exam. Sess. 13. c. 2. 7. proponit primum Lutheri; secundum & tertium op. egredi præquerequit pœnitentia & pio. ositum aduersus di peccatis; vultque examinat. communicator. & Confessio Augustana.

CALVINVS *Instit. l. 4. c. 17. §. 40.* pugnatia asserit. 1. *Cibus hic sp. ritualis si in animam incidit malitiâ nequitiaque pollutam; manum illam ruina precipitat:* Proinde §. 41. fidem & charitatem requirit. 2. Contra §. 41. reprehendit nos, qui statum gratiæ prærequirimus; §. 42. Vult Cenam remittere mortalia quæ nisi adfint, frustra sumi. *Meminerimus ait, has S. epulas agrotis esse pharmacum. peccatoribus solacium, pauperibus largitionem: quæ si in iustis, diuinitibus (si qui reperiri possent) nullum afferrent opera pietatum. &c. Cum in totum detur; intelligimus nos sine ipso in nobis plures mortuos esse.*

SVADENT istis. 1. LUTHERANI. 1. Lutherus. Quia non veni vocare iustos, sed peccatores. 2. Calvinus: Si peccata immunes accedere soli debeant; omnes at-
cebunt.

cebuntur. 3. Kemnitius. *Hic est Sanguis novi Testamenti*, quod includit in se pactum remissionis peccatorum. Unde; *Qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum.* 4. Kemnitius. in Liturgiis sunt preces pro remissione peccatorum. Siquē venialia deleat; cur non posset & mortalia?

AUTOR. Eucharistia est principaliter, nutrire animas & præsruare à peccatis; non, peccata delere. Præparatio ad eam est Pœnitentia iusta. **I. S** Scriptura teste in meo *Antichristo* p. 3. q. 25. 2. Traditione, Patrūque Consensu teste. Unde in Liturgiis Diaconus proclamans, *Sancta Sanctis*, infideles & Catechumenos exire, & in expiatis non adire Synaxin iubebat teste Chryl hom. 61. ad Antioch. Iustino in Apologia. 2. Cypriano, Ambrosio, &c.

3. **RATIO** suadet. 1. Euch. est Sacramentum à cæteris diuersum; ergo & proprium habet effectum nutriendi. Nam & *Lutheranis* Baptismi est ablere originale: Absolutionis, remittere actualia: *Calu.* verò est Baptismi p fidē remittere peccata per omnē vitā facta reliquā: Ecquid igitur Cœna opus ad remissionē? 2. Quia mos peruetus est post Baptismum continuò dare Eucharistiā, teste Cyrillo Ierol. in *Mytagog.* 3. Cū sola fides iustificet apud *Luthero* *Caluinistas*; quid Synaxi opus?

DICO AD I. Quos primum vocat *Christ*, iustificat; at dein seipso cibatur.

AD II. Ne arceantur, data potestas est remittendi prius peccata; quæ remitti absolutione certum est; at qui se sat digne disposuerit, certus est nemo.

AD III. Testamentum trifariam capitur; 1. Pro Voluntate testatoris. 2. Pro hæreditate cernendā. 3. Pro

instrumento literarum, quod est & signū Voluntatis, & causa ad eundē hæreditatis. Ita Eucharistia repræsntat mortem *Christi* passi, & applicat nobis meritum factæ remissionis, quam repræsntat in Commemoratione passionis.

AD IV. Prodest Eucharistia ad remittenda mortalia peccata nobis ignorata; Et ad persoluendam pœnam confessorum peccatorum. Et ad venialia dimittenda. Proin peccata mortalia potest delere Eucharistia; sed non est ad hoc primariò instituta.

QVÆSTIO LXII.

An Viraque Species sit necessaria sic, quò totus in ea sit Christus?

LVTHERVVS. D. claritione sermonis de Cœna, *Non dixi, nec consuevi, nec est in sententia mea; ut unus, aut aliqui Episcopi propria autoritate inciperent alicui Virā que Speciem porrigeret; Nisi ita præciperetur in Concilio Generali.* 2. In *Affert.* art. 16. *Consultem mihi videtur nunc ut non modò per Concilium, sed quilibet Episcopus, etiam invito Papa, Christum secutus in Euangelio, rursus Viramque lactis daret.* 3. In formula *M. ille;* Si quod Concilium statuerat Viramque, nos nequaquam *Viramque* vellemus; sed in despectum Concilii ac statuti, aut *Vna*, aut *neutra*, & minime *Viraque* vti vellemus, *ma edictum vniuersis, qui ex potestate Concilii Viraque vterentur.* *Cochleus* in *Septuaginta* c. 23. notat 36. *Lutheri* hac in re contradictiones.

II. LVTHERVVS in eadem declarat. ait. 1. Non necesse dari laicis *viramque.* 2. *Lib. Capt. Bapt. cap. 1.* Sacerdotes iure diuino teneri, ut dent *viramque*; Laicis tamen liberum esse, ut petant *vnā* *viramque*, aut *neutrā*. 3. In *Affert.* art. 16. Qui *viramque* nequeunt impetrare, si omittant desiderare, impios esse. **LVTHERVANI** vigent necessitatem *Viramque*.

SYASIONES vide infra quæst. 65. **III. LVTHERVVS**, **AN TOTVS CHRISTVS** sit sub *Viraque*, variat. 1. *Affert.* art. 16. ait, Totum esse in qualibet. 2. In *Inform. ad amicū*, idem *Concomitantiam.* 3. *Lib. ad Waldenses*, frustra se torqueri aliquos ait, & dissimulat quæstionem. 1. **LVTHERVANI**, ut *Hehusius* negat *Concomitantiam*; *Harmelmannus* ait esse diabolicum inuentum; *Illyricus* item &c. 2. Alii, ut *Brænius*, in *Confess. Wittenb.* Kemnitius, &c. Totum esse aunt in qualibet specie:

Q. 3. si que